

Postanowienie z dnia 5 kwietnia 2001 r., IV CZ 134/00

Sąd nie ma obowiązku ponownego doręczania zawiadomienia o rozprawie pełnomocnikowi strony wyznaczonemu na podstawie art. 117 § 1 zdanie piąte k.p.c.

Przewodniczący Sędzia SN Filomena Barczewska

Sędziowie SN: Bronisław Czech, Tadeusz Domińczyk (sprawozdawca)

Sąd Najwyższy w sprawie z powództwa Tadeusza G. przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu Totalizator Sportowy w W., Oddziałowi w B. o zapłatę, po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 kwietnia 2001 r. zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 września 2000 r. oddalił zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę Tadeusza G. o wznowienie postępowania ze wskazaniem na następujące okoliczności faktyczne i prawne.

Wyrokiem z dnia 2 września 1996 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy oddalił powództwo Tadeusza G. o zasądzenie od Przedsiębiorstwa Państwowego Totalizator Sportowy kwoty 421 183,30 zł. W apelacji powód domagał się zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia adwokata z urzędu. Sąd Okręgowy wniosek ten uwzględnił. W konsekwencji, Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w B. wyznaczył powodowi adwokata w osobie Małgorzaty N.-B. i w tym stanie rzeczy sprawa została przekazana z apelacją Sądowi Apelacyjnemu, a ten skierował ją na rozprawę w dniu 24 stycznia 1999 r. O terminie rozprawy powiadomiona została adwokat Małgorzata N.-B., która pismem z dnia 23 grudnia 1996 r. zwróciła się o wyznaczenie powodowi adwokata z listy Okręgowej Rady Adwokackiej w G. Pismem z dnia 16 stycznia 1997 r. Okręgowa Rada Adwokacka powiadomiła Sąd

Apelacyjny o ustanowieniu pełnomocnika w osobie Haliny C., a ten pismem z dnia 17 stycznia powiadomił ją o terminie rozprawy, przy czym do adresata pismo dotarło w dniu 21 stycznia 1997 r.

Sąd przeprowadził rozprawę apelacyjną pod nieobecność stron, stwierdziwszy prawidłowości doręczenia zawiadomień, a po zamknięciu rozprawy ogłosił wyrok, którym apelację powoda oddalił.

Wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, przedstawiony już po zwrocie akt Sądowi Okręgowemu, tj. po dniu 27 marca 1997 r., Sąd Apelacyjny oddalił postanowieniem z dnia 28 października 1997 r.

W skardze o wznowienie postępowania powód zarzucił, że został pozbawiony możliwości działania w sprawie, ponieważ o terminie rozprawy nie został powiadomiony, a zawiadomienie pełnomocnika nastąpiło z uchybieniem wymaganemu siedmiodniowemu terminowi, gdyż dokonane zostało na trzy dni przed rozprawą.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 1997 r. Sąd Apelacyjny skargę odrzucił, przyjmując, że została złożona po upływie terminu przewidzianego w art. 407 k.p.c. W wyniku kasacji powoda postanowienie to zostało przez Sąd Najwyższy uchylone, a sprawa przekazana Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania ze wskazaniem, że termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania biegnie od dnia dowiedzenia się o treści wyroku, a nie od dnia, w którym strona mogła powziąć wiadomość o jego treści. Skoro zatem skarga została wniesiona w terminie, to przedmiotem badania Sądu było istnienie ustawowej podstawy wznowienia. Tej Sąd Apelacyjny się nie dopatrył, przyjmując, że zawiadomienie o terminie rozprawy przeznaczone dla adwokata Małgorzaty N.-B. doręczone zostało z właściwym wyprzedzeniem (18 grudnia 1996 r.), zaś dla adwokata Haliny C. wprawdzie w terminie krótszym niż siedmiodniowy, ale w warunkach usprawiedliwionych pilnością.

W zażaleniu powód zarzuciła naruszenie art. 411 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że w sprawie brak jest ustawowej podstawy wznowienia oraz art. 149 § 2 k.p.c. w związku z art. 214 i 401 § 2 k.p.c. przez przyjęcie, iż pełnomocnik powoda został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy, w związku z czym strona nie była pozbawiona możliwości działania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest uzasadnione. Ustanowienie dla strony zwolnionej od kosztów sądowych adwokata (radcy prawnego) z urzędu pozostaje bez wpływu na ocenę dotychczas podejmowanych czynności procesowych w sprawie. Jak to wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 listopada 1975 r., III PR 117/75 (OSNCP 1976, nr 7-8, poz. 177), złożenie wniosku w tej mierze nie przerywa ani nie niweczy w inny sposób już rozpoczętego biegu terminu do wniesienia środka odwoławczego. Żaden też przepis nie wymaga od sądu – po ustanowieniu adwokata (radcy prawnego) – ponownego doręczenia temu adwokatowi (radcy prawnemu) odpisów zaskarżalnych orzeczeń, jeżeli wcześniejsze doręczenie orzeczenia samej stronie było skuteczne. Uwagi te zachowują w pełni aktualność także w sytuacji, gdy właściwa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych wyznacza innego adwokata lub radcę prawnego na podstawie art. 117 § 1 zdanie piąte k.p.c. Takie wyznaczenie, uzasadnione potrzebą podjęcia czynności poza siedzibą sądu orzekającego, odbywa się bez udziału sądu i jest następstwem – na wniosek ustanowionego adwokata (radcy prawnego) – współdziałania właściwych jednostek korporacyjnych. Ma zatem charakter zastępstwa procesowego, a nie ustanowienia nowego pełnomocnika w miejsce dotychczasowego. W konsekwencji Sąd Apelacyjny nie był zobligowany do powiadomienia o terminie rozprawy wskazanego w piśmie Okręgowej Rady Adwokackiej w G. z dnia 16 stycznia 1997 r. wyznaczonego pełnomocnika, wobec skutecznego wcześniejszego doręczenia zawiadomienia o tej rozprawie ustanowionemu pełnomocnikowi.

W świetle tych uwag nie może być mowy o naruszeniu art. 149 § 2 k.p.c., skoro we wskazanych okolicznościach faktycznych terminów w tym przepisie określonych nie można wiązać z doręczeniem zawiadomienia o terminie rozprawy pełnomocnikowi wyznaczonemu na podstawie art. 117 § 1 zdanie 5 k.p.c. Ponieważ skutki procesowe wywołuje zawiadomienie o terminie rozprawy doręczone ustanowionemu pełnomocnikowi powoda w dniu 18 grudnia 1996 r., trafnie Sąd Apelacyjny przyjął, jakkolwiek częściowo z odmienną motywacją, że powód nie był pozbawiony możliwości działania, oraz że w sprawie nie zachodzi ustawowa podstawa wznowienia z art. 401 § 2 k.p.c.

Z tych względów należało orzec, jak w sentencji (art. 393⁻¹⁸ § 2, 397 § 1 i 2 oraz art. 385 k.p.c.).

